

MUZSÁK.

Tíz vers. *Ajánlás* és kilenc muzsa. Első pillanatra talán különösnek tetszhetnek, hogy tíz vershez reflexiókat kell fűzni. De csak első pillanatra; több van ebben a kötetkében, mint „szavak dagályától” részeg vaskos költő-albumokban. Klasszikus példája az igaz költőnek, aki a kilenc versbe belesűrítette az életét. Nehéz a bonckés alá venni őket, mert mindegyikük kristályos egész, mindegyik soruk láncszem a nagy szimfóniában, a szerelemben, hogy oly csodálatosan szép, szinte a fenségesig emelkedő akkorig jussanak el, mint az utolsónak a *Polihymnia* szavai. Az *Ajánlás* egyik szakából idézek:

Gyilkos hazugság mély örvénye zúgott,
elnyelt multat, jelent és holnapot.
A szennyes árból elhoztam ma mégis
a halhatatlan férfibánatot.

Ölvedi László mestere a szavaknak és a formáknak. Csak az ajánlás kötött, a többi mind szabad vers, de játszik benne a ritmussal minden sora, szinte azt mondhatni minden mondata segítőn simúl a gondolathoz. Gondolattal, szóval, formával keresi a harmóniát s mindörökké ott lebeg, ott marad mégis fölöttük a „halhatatlan férfibánat”.

Mit írsz életem lapjaira?
Nem tudom.
De lelkednek minden rezzenése,
szemednek üdvöt ígérő villanása
megannyi tüzes, égető betű.
Rejtelmes írás: ki tudná olvasni
soraiból a titkos holnapot? (*Klió.*)

A verseken végig vonul ez a sejtelmes titokzatos várakozás, úzi, hajtja a versíró a tűz, végtelenből le a földre, egy könnycseppben „rámosolyog az Örökkévaló...”

Akármilyen groteszkül is hangzik, nálunk egy teljesen *transzcendens*-telen líra kezd kialakulni. Jó verseket írnak, megkapóákat, a versírók mesterei a szónak, de mintha a költészetükbe is belevitték volna a történelmi materializmust, félnek minden szótól, minden hangtól, minden rezzenéstől, amely bár csak kis utat is engedne a végtelenhez. Földi dolgoktól meghatódhatnak, de nincs bennük semmi több, semmi nyugtalanítóbb, semmi várakozás s mikor kimondják ezt a szót: *szerelem*, mintha nem lenne egyéb, mint hús, vér, tavasz, de ezek csak valóságok magátólértetődőségek: a föld. Ölvedi László versei nyugtalanok és keresők, gondolata elindul az úton s emelkedik föl a végtelen felé s mikor letesszük kezünkbe a könyvet, azzal a többlet-érzéssel tesszük le, mint amikor csillagos eget nézünk éjjel s rájövünk valami megmagyarázhatatlan jóra, szépre, bánatosra, s vonzódni kezdünk az örök harmónia felé. A tíz vers csupa rejtett gondolat, csupa robbanásig feszült érzés, csupa várakozás. Fölfelé mutat.

(Budapest.)

Aradi Zsolt.